

(Στήν κυρία Τουανόν-Γκλα-
έο, για να δοθή στα χέρια της
δουλοποιίδος Κλαίρης).

Πύργος - του Μπουνεφόν.
15 Σεπτεμβρίου.
Πολυαγαπημένη μου μικρούλα...
Αυτό που σου σημάδωνε από
καιρό στο μικρό σου μυαλό, να
φύγεις δηλαδή απ' τὸ Παρίσι, τὸ
κατάφερες... Μπράβο σου λοι-
πόν, μεζηθρό μου, πλομιστό φει-
δάκι... Δεν φτάνει που μου στέ-
ρησες τὴ γλυκειά σου παρουσία,
μὰ φεύγοντας πήρες μαζί σου καὶ
τὴ σταραμένη μου ψυχή... Θέ-
λησα λοιπὸν νὰ σ' ἐκδικηθῶ κι'
ἐγώ...



ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ EDMOND ABOUT

ΟΙ ΕΝΟΧΟΙ

Καί ἦθα στὸν πύργο τοῦ Μπουν-
εφόν, μὰ περῶσα λίγες μέρες, μὲ τὴν εὐχάριστη συντροφιά τοῦ φί-
λου μου Αὐγουστου ντὲ Σαιντιβ, πού κάθεται οἰκογενειακῶς ἐδῶ πέ-
ρα... Διασκέδασα ἐντε λγάκι, ἀπονη μικρούλα μου, ξεχνώντας στ' ἀ-
τελείωτα τὰ γλέντια μου τὸν πόνο τῆς σταραμένης ἀπὸ τὰ νυζάκια
σου καρδιάς μου...

Κι' ὄχι μονάχα ἀνακουφίστηκα, μὰ ἔβουσα καὶ τὴν τιμὴ τοῦ φίλου
μου ἀπὸ ἕνα οὐκ ἀνάλογο φριχτό, πού θὰ τοῦ κόστισε τὴν εὐτυχία τοῦ
σπιτιοῦ του διολιχθῆναι... Ἀχ!... Γυνάκες ἀλαφρομυαλές, πού ὅλα
τὰ ποδοπατᾶτε στὸ σπιγιάκι καὶ προσωφῖνο κερπίτσιο τῆς καρδιάς
σας... Ἄκουσε τώρα τὴν ἱστορία, ἀγάτη μου.

Πέρασε μιὰ βδομάδα ἀπὸ τότε... Ἦταν ἀπομεισίμερο, χωρὶ
θεοῦ ἀπὸ ἥλιο κι' ἀέρα μωφωμένο. Μιά ψυχρούλα πού ἔσουζε λιγάκι,
ἔδειχνε μονάχι πὼς πέρασε τὸ καλοκαίρι... Ἦμαστε γερὰ παρὰ
ἀπὸ εὐχάριτους γλεντιέδες νέους καὶ παιγνιδιάρες, γελιστὲς κοπέλλες,
Γέλια, χοροὶ, τραγούδια γέμζαν χαρούμενα τὸ ὄμορφο τὸ πύργο
λόζο κι' ἡ βραδεία μας φανόταν πὼς θὰ νυλοῦσε πὸ καλύτερα ἀπὸ
τὴς ἄλλες...

Διὸ ἦσαν αὐτοὶ πού γάνανε στὴ συντροφιά τὴ μεγαλειότητα ἐντί-
ποσι, μὲ τὸ κωμὸ τους σῆμα, τὸ ἐκφραστικὸ τους πρόσωπο καὶ τὴ
παρταριστὴ ἔξυπνάδα τους: Ὁ νεαρὸς κόμης ντὲ Σαιντρέ καὶ ἡ γυ-
ναίκα τοῦ φίλου μου Σαιντιβ, ἡ τσαχλίνα Ὀττιλία!...

Καθόμαστε κείνη τὴ στιγμὴ τὸν τραπέζι τῆς βεράντας καὶ πίναμε
τὸν καφέ μας, ὅταν ξαφνικά, φε-
ρόντας ἕνα γύρο τὴ ματιά μου, ἔ-
δα πὼς μυστηριωδῶς εἶχαν ἐξαφανί-
στικε διὰ πρόσωπα ἀπὸ τὴν πα-
ρέα: Ὁ κόμης ντὲ Σαιντρέ κι' ἡ
Ὀττιλία, ἡ γυναίκα τοῦ φίλου μου
Σαιντιβ.

Καί σὰν ἐνστικτο μ' ἔσπρωξε
τότε νὰ ξεκαθαρίσω τὸ μυστήριο
αὐτό... Κι' ἐνὸς τὸ μυαλό μου δού-
λωνε ἔντονα καὶ γερὰ, καὶ ἡ μα-
τιά μου πλανιόταν σὰν ἀρηρημένη
ἐδῶ καὶ κει, ξεχώρισα ἀντικε μου
μιὰ ἄλλη ἐρευνητικὴ ματιά, πού ἀ-
νήσχη κι' αὐτὴ καὶ γεμάτη ἰσχυρία
ἔφευγε γύρω τὸ πάζο καὶ τὸν κη-
πο... Ἦταν ἡ ματιά τοῦ φίλου μου
Αὐγουστου Σαιντιβ.

Ἀνατίχασα ἀθέλα μου κι' ἡ
καρδιά μου χτύπησε μὲ ἀσυνήθισ-
τὸς τότε γοηγοράδα... Πέρασε ὁ και-
ρὸς ἀπὸ τὸ μυαλό μου ὁ παι-
δικὸς, μὸ τόσο τραγικὸ καὶ ἐπικινδίνος στὶς παραφορῆς του χαρακτι-
σας του... Σὰν ὄνειρο θυμῆθηκα τὸ σκότωμα τῆς πρώτης του γυναι-
κας, ἐδῶ κι' ἔξη χρόνια τώρα, ἀπ' τὰ ἴδια του τὰ χέρια, καὶ μιὰ κρη-
οὐ τρεμιόλα τάρωσε τὸ κεφαί μου...

Στὸν γοηγορὸν τὸν ἐκρίστη τῆς στιγμῆς ἐκεῖνης ἄκουσα κίβλας νὰ
βροντοῦν στ' ἀπὶά μου ἐκδικητικὲς πιστολιές, πού ξεόχιζαν νεανικά
κορμιά μὲ λόσσα κι' ἄλλαζαν τὸ ξέννοιστο καὶ χαρούμενο παιγνίδι
μας σὲ φριχτὴ τραγωδία αἵματος καὶ φόνου...

χορῶσιναι, φίλε μου. Κι' ἄς μὴν ξαναεῖδῶ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο...
ΡΑ-Υ-ΜΟΝΔΟΣ.—Συντρίβετε τὴν καρδιά σας ἀπὸ οὐκτο για μέ-
να. Γιὰ νὰ μὴ μὲ κατατροφετε μὲ τὴν ἀγάπη σας. Τὸ καταλάβαινα.
Μὰ σὰς ἀγαλο, σὰς λατρεύω!...

ΡΟΖΑ.—Ὁχι, ὄχι. Κάνετε λάθος, δὲν σὰς ἀγαπῶ. Χαίρετε, κί-
φε Ραϊμόνδε... Μάρθα... Σινδόφε ως ἔξω τὸν κῆρο...
(Μαλαινὴ ἡ Μάρθα. Κυντὰ τὴν κυρία τῆς σασιτισμένη. Ὁ
Ραϊμόνδος τρέμει δολοκλήρη).

ΡΟΖΑ. (κατιβάλλοντας μὲ τελευταία προσπάθεια). — Χαίρε-
τε, κίφει... Χαίρετε... για πάντα.

(Ὁ Ραϊμόνδος φεύγει παραξωλισμένος σὰν ἐνοβοάτης. Ἡ
Ρόζα πέφτει σ' ἕνα μικρὸ ντιβάνι καὶ σπαρταραεὶ δολοκλήρη ἀπ'
τοῦς λυγμοῦς).

ΡΟΖΑ.—Φτωχὴ μου καρδιά!... Φτωχὴ μου πρώτῃ καὶ στερῆ
ἀγάτῃ πού δὲν σὲ χάρηκα ὅτε μὴν ὄρα!... Ἀντιο... ἀντιο, ἀγά-
τη μου!... Χαίρε για πάντα, μοναδικέ, ἀληθινέ ξρωτά μου!... Ραϊ-
μόνδε, γλυκέ μου φίλε, γλυκὸ μου ὄνειρο, χάρε!... Χαίρε!...

"Υποῦλα σημάδωνε ἀπὸ τὴ θέ-
σι μου καὶ περπατώντας σὰν τσα-
κάλι, γοργά κι' ἀβήροβα μαζί,
ζώθηκα πίσω ἀπὸ κατὶ ἀνήχημένες
πικροδάφνες... Καί μιὰ καὶ κρη-
φτηκα ἀπὸ τὰ μάτια ὄλων, ξερο-
ξά κατὸ τὸ κεφαί κι' ἄρχισα ἕνα
τρέξιμο τρελλό, τρέξιμο μαγια-
σιμένο, πού μ' ἔφερε ὕστερα ἀπὸ
λίγο στὴ μικρούλα λίμνη, πού βρι-
σκόταν καταμισῆς στὸ ἀπέραντο
πάζο.

Δὲν ἀπατήθηκα, Θεέ μου... Κι'
ἦταν ἀκόμα εὐτυχὸς καφὸς...
Τὸ ἔνογο ξευγάρι βρισκόταν μέσα
σὲ μιὰ βάρκα ἀγκυλισμένο,
κοντά-κοντά κι' ἀντικρουτά, ἐν-
τελὸς ξεχασμένο, σ' ἕνα ἀτελει-
στο φιλὶ μεθυστικό... Ἡ βαρούλα ἦταν ἀραγμένη κοντά στὴν ἀπο-
βάθρα κι' ἦταν κρημμένη ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ πικροδάφνες φροντισμένες
κι' ἀπὸ χοντροὺς κορμῶς γέρικων δέντρων...

—Γιὰ ὄνομα Θεοῦ, κυρία μου!... Ὁ ἄντρας σας θὰ σὰς ζητήσῃ
παντοῦ... Δώστε μου τὸ χέρι σας γοηγορα... φώναξα τρομαγμένος
κι' ἀπλόωντας τὸ χέρι μου ἀρταξα τὴν Ὀττιλία καὶ τὴν τράβηξα
ἔξω... Ἀχαγιασμένη ἀπ' τὴν ταραχὴ τῆς ἡώρα γυναικούλα,
κόκκινη ἀπ' τὴ ντροπὴ τῆς, ἔστεκε πλάι μου στὴν ἀποβάθρα μὲ σκιμ-
μένο τὸ κεφαί τῆς καὶ χαμηλωμένα ντροπαλά τὰ μάτια. Ἐξαφνα ὁ-
μως μὲ αὐτὰξε θαρσετά καὶ μού εἰπε:-
—Δὲν φταίω ἐγώ... Ὁ Αὐγουστός μὲ σπρώχνει στὸν κατήφορο...
Διὸ τὸν εἶνε τὸ φταίξιμο, Θεέ μου!... Ὅλο για κτήματα καὶ για ἐ-
πιχειρήσεις μου μιλάει...

Δὲν πρόφτασα νὰ πῶ τίποτα, δὲν πρόφτασα νὰ τῆς δώσω ἀποχο-
σι. Στ' αὐτὰ μου ἔφτασε ἔξαφνα ἕνα γοηγορὸ τρέξιμο καὶ κρότος
κλαδιῶν πού σπάζανε. Ἦταν ὁ ἄντρας τῆς ὁ Αὐγουστός, δὲν ἔπληξε
καυμὰ ἀμφοβία. Ἐρχόταν γοηγορός, σὰν κερανοῦς.

—Ἀφήστε, κυρία μου, τίς δικαιολογίες, τῆς εἶπα γοηγορα-γοη-
γορα, γεμάτος ταραχὴ. Δὲν εἶνε νὰ γάνουμε καιρό... Ὁ σῆγγός σας
φταίνει!... Τὸν ἀκούτε καὶ οἰς τώρα, γιατί βλέπω νὰ γλωμιάστε...
Κίφει ντὲ Σαιντρέ, πού μὰς κιντᾶτε τόση ὄρα σὰν ἡλίθιος, χωρὶς νὰ
βγάξετε μιὰ, βγάλτε τοὐλάχιστον γοηγορὰ τὸ σακκάκι σας... Ἄ-
κόμα!... Ἀκόμα!... Σοῦτ!... Τοι-
μουδιά, κάντε αὐτὸ πού λέω, γιατί
φεύγω καὶ σὰς ἀγίνο νὰ λογαρια-
σῆτε μὲ τὸ πιστόλι τοῦ Αὐγουστου,
πού τόσο τὸν τιμᾶτε μὲ τὴν πολί-
τη φιλία σας... Σεῖς, κυρία μου,
δώστε μου τὸ δαχτυλίδι σας... Τὴ
βέρα σας γοηγορα, για τ' ὄνομα τῆς
Παναγίας, γιατί νὰ τον, θὰ ξεπρο-
βάλλω στὴ στιγμὴ ὁ σῆγγός σας...
Προσῆτε τώρα, κίφει Σαιντρέ...
Ὁραία!... Πετῶ τὸ δαχτυλίδι μέ-
σα στὸ νερό... Εἰδατε πού ἔπεσε...
Ἀμυρὰ!... Ἐμπρός λοιπόν... Κά-
ντε γοηγορα βουτιά... Ἐμπρός!...
Μὴ διατάξετε καθόλου... Βουτήξτε
νὰ βροῖτε τὸ δαχτυλίδι... Βουτήξτε.
Καλύτερα ἕνα μακροβουτί, παρὰ διὰ
βόλια στὴν κοιλιά σας... Σπῆφτε
καὶ οἰς ἀνήσχη πρὸς τὸ νερό, κυ-
ρία μου... Ὁραία!... Ἄχ!...
Ὄφι!... Ἦταν περὶ καιρός, Θεέ μου!



Καθόμαστε στὴ βεράντα καὶ πίναμε τὸν καφέ μας...

Καί ἦταν πραγματικὰ καιρός... Γιατί ξεσπῶβαλε λαχναρισμένος
ὁ φίλος μου, ὁ Αὐγουστός ντὲ Σαιντιβ, κόκκινος ἀπ' τὴν ταραχὴ του
καὶ ξαναμμένος ἀπὸ τὴν προσπάθειά του ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς ἐνόχους.

Μὰ ἕνα χαμόγελο πλατὶ φώτισε τὸ ἀλλαγμένο ἀπ' τὴ ζήλεια πρό-
σωπὸ του, ὅταν εἶδε καὶ τοὺς τρεῖς μας νὰ κάνουμε τὸν ἀδιάφορο καὶ
νὰ κιντᾶμε τὸ νερὸ προσεχτικά... Εἶδε καὶ τὸν δόστιχο τὸν κόμη ντὲ
Σαιντρέ, νὰ στάξῃ, μουνκιδι στὸ νερὸ, λερωμένο ἀπ' τὸν βοήγο τοῦ
βιβῶ τῆς λίμνης, κι' ἀνήσχος τώρα φώτισε νὰ μᾶθη τὴ συνέβη.

Ἐγνεφα στοὺς ἄλλους, μὲ ρεῖθο, νὰ μὴ βγάλουν τοιαμιόδι καὶ
τοῦ ἔξηγησα μὲ μασημένα λόγια, πὼς κοιβετιάζονταν σ' οἱ τρεῖς
μας καὶ ἀγοπερπατώντας, εἶχαμε φτάσει στὴ μικρούλα ἀποβάθρα...
Ἐκεῖ ἡ βέρα τῆς γυναίκας του γλιότρησε σὲ κάποιο κίλημα τοῦ χερσι-
οῦ ἀπ' τὸ νοτισμένο δαχτυλὸ τῆς κι' ἔπεσε στὸ νερὸ τῆς λίμνης...
Μὰ ὁ ἱπποτισμός δὲν ἔδουσε ἀκόμα, καὶ χάρις στὴν προσπάθειά του
κι' ὅτι Σαιντρέ, ἡ βέρα ξαναβρέθηκε... καὶ ἡ γαλήνη ξανασκέπασε
μὲ τ' ἀπαλά φτερά τῆς τὴ φροντισιασμένη μας ψυχή.

Αὐτὰ, μικρούλα μου, εἶνε τὰ νέα μου... Περισμένο μὲ δίμα τὰ δι-
κά σου. Πέρασα ἄσχημες στιγμῆς, ἀγαπημένη μου, μὰ χάρισα σὲ διὰ
καρδιές διὰ μεγάλα δῶρα: Στὴ μιὰ καρδιά τὸ μεγάλο δῶρο τῆς γα-
λήνης καὶ τὴν ἀνακούφισι τῆς κοιμισμένης ζήλειας... Καὶ στὴν ἄλλη
καρδιά, τὴ γυναικεία, στάλασα τὸν φόβο τὸν σωτήριο καὶ τὴν προσφύ-
λαξὶ ἀπ' τὰ παρταρατήματα...

Χάρισε καὶ σὺ σὲ μένα τώρα, ἀγάτη μου, τὸ θεῖο δῶρο μᾶς ἐ-
πιστολῆς σου, για νάβρω στὶς χαρωγμένες ἀπὸ τὰ κομψὰ χερόνια σου
γραμμῆς τῆς τὴν ἀνακούφισι στὴ μοναξιά καὶ στὸν καμῶ μου... Χί-
λια τρελλὰ φιλιά!...

O APMANOS SOY